

The background of the cover is a photograph of a river with buildings on the left bank and a cloudy sky. A large white wavy shape is overlaid on the right side of the image.

Gemeente Ouder-Amstel Programmabegroting 2023-2026

15-11-2022

4.3.2 Rentevisie

De rente is nog steeds relatief laag als gevolg van het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB), echter lang niet meer zo laag als dat die was. Tegen relatief betaalbare voorwaarden kunnen banken geld lenen bij de ECB, om met dat geld kredieten te kunnen verschaffen aan bedrijven en consumenten. Voor Ouder-Amstel heeft de toenemende rentestanden een negatief effect daar voor toekomstige investeringen er kredieten aangetrokken dienen te worden. We voorzien voor het jaar 2023 dat het aantrekken van langlopende leningen noodzakelijk is om te kunnen voldoen aan de liquiditeitsbehoefte. Gezien de nog steeds relatief lage rentestand sluiten we langlopende leningen af met een lange rentevaste periode. Indien een lening verband houdt met specifieke investeringen zal ook de levensduur van die investeringen meegewogen worden in de keuze van de rentevaste periode.

4.3.3 Risicobeheer

Met betrekking tot het risicobeheer geldt dat het uitzetten van middelen is toegestaan als "schatkistbankieren". Het schatkistbankieren is per 1 januari 2014 ingevoerd, vanaf dat moment kunnen de overtollige liquide middelen niet meer bij commerciële banken worden uitgezet. Deze moeten bij het Rijk worden gedeponereerd (tegen een minimale rentevergoeding). In het kader van het risicobeheer is een viertal risico's te onderscheiden, te weten: renterisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico en koersrisico.

Renterisiconorm

Doel van deze norm uit hoofde van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is te voorkomen dat bij herfinanciering en/of renteherziening van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rentestand grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De norm beperkt de budgettaire risico's. De jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van de totale lasten van de begroting.

Het renterisico op de vaste schuld wordt berekend door te bepalen welk deel van de langlopende leningen in enig jaar moet worden geherfinancierd. Of waar op grond van de leningvoorwaarden de rente eenzijdig door de tegenpartij kan worden herzien. De wet stelt criteria voor de berekening van het risico op de vaste schulden, zoals deze zijn vastgelegd in de definitie van de renterisiconorm. Door middel van deze norm wordt een kader gesteld waarmee een zodanige opbouw van de langlopende leningen wordt bereikt, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt.

Er wordt geen tot beperkt gebruik gemaakt van geldleningen. Hierdoor is er in de begroting 2023 geen/beperkt sprake van renterisico inzake langlopende schuldposities. De in de Wet Fido vastgelegde renterisiconorm, die dient ter beperking van het renterisico uit hoofde van renteaanpassingen bij de herfinanciering van leningen speelt nog geen rol in Ouder-Amstel.

Kasgeldlimiet

Het renterisico op korte termijn financiering (leningen met een looptijd korter dan één jaar) wordt in beeld gebracht via de kasgeldlimiet. Deze stelt beperkingen aan financiering van uitgaven met korte termijn leningen. Op basis van de Wet fido bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% over de omvang van de begroting. Indien twee opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschreden wordt, merkt de toezichthouder dit aan als

structureel. In dat geval verplicht de toezichthouder de gemeente maatregelen te treffen om de overschrijding teniet te doen. Vooralsnog blijven we ruim binnen de kasgeldlimiet.

Kredietrisico

Kredietrisico's bij het uitzetten van een overschot aan liquide middelen zijn met invoering van het verplichte schatkistbankieren niet meer aan de orde. De gemeente heeft gemeentegaranties verstrekt aan de Woningstichting Ouder-Amstel (nu Eigen Haard), de exploitant van verzorgingshuizen (Woonzorg Nederland en particulieren). De daaraan verbonden verplichtingen zijn overgenomen door de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (instellingen) en door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (particulieren). De gemeente heeft slechts een achtervangfunctie op het moment dat één van deze stichtingen in financiële problemen komt.

Verder staat de gemeente (gedeeltelijk) borg voor een beperkt aantal geldleningen van lokale sportverenigingen. Hierop is een beperkt risico, omdat de geldgever extra zekerheid heeft geëist.

Liquiditeitsrisico

Voor het beheersen van de liquiditeitsrisico's worden met enige regelmaat beperkte liquiditeitsprognoses opgesteld. Deze prognoses worden onder andere gebruikt om tussentijds te kunnen bepalen in hoeverre de in de begroting geraamde rentebaten aanpassing behoeft en of er een noodzaak is tot het aantrekken van geldleningen.

Koersrisico

Koersrisico's bij beleggingen in aandelen worden op grond van de Wet Fido beperkt, omdat uitzettingen in de vorm van aandelen niet zijn toegestaan. Alleen deelnemen in ondernemingen uit hoofde van de publieke taak is geoorloofd. Ouder-Amstel is, samen met de meeste andere gemeenten, aandeelhouder van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Koersrisico's zijn hierbij niet aan de orde.

4.3.4 Gemeentefinanciering

De gemeente hanteert het omslagstelsel. Dat wil zeggen dat er geen direct verband bestaat tussen individuele investeringen en de financiering daarvan. De omslagrente wordt toegerekend aan de taakvelden en verdeeld op basis van de boekwaarde van vaste activa per 1 januari van enig jaar.

De gemeentelijke activiteiten worden voornamelijk met eigen middelen gefinancierd.

4.3.5 Relatiebeheer

De BNG is al vele jaren de huisbankier van de gemeente. Alle geldstromen tussen het Rijk en de gemeenten lopen via een rekening bij de BNG.

4.3.6 Kasbeheer

Het kasbeheer omvat het beheer van de geldstromen en de daaruit voortvloeiende saldi. Op de lopende rekening wordt het saldo aangehouden voor het dagelijkse betalingsverkeer. Vanaf 2014 maakt het schatkistbankieren onderdeel uit van het kasbeheer.